

Vreemde vliegenvanger gezien in Haarlem

1 oktober 1968, 6 uur 's avonds, zwaar bewolkt en harde wind. Op zulke dagen komen er nog al eens vogels beschutting zoeken in mijn achtertuin aan de Jan Gijzenkade te Haarlem. Er is een park in de nabijheid.

Vanuit de kamer zie ik een kleine vogel op de waslijn vliegen, zit even stil, komt dan dichterbij op ca. 6 meter, zit weer stil en ik denk bij de houding even aan roodborst. Ik ga vlak voor het raam staan en zie de flank, gele borst en buik als bij spotvogel. Het vogeltje vliegt even op voor een insect en ik zie een roestbruine gespreide staart! Gaat weer stil op de lijn zitten, grijsachtige rug, slagpenen iets donkerder, duikt dan naar de grond tussen de struiken, komt met insect in de bek na enige tijd weer naar boven op de lijn zitten. Dit herhaalt zich enige malen, steeds weer dichtbij het uitgangspunt terugkomend en weer die roestbruine staart. Vliegt dan naar verder gelegen tuin ca. 30 meter. Ik haal mijn kijker 7x50 en volg nog enige tijd het spel van insecten vangen, nu vanuit een lagere struik naar de grond vice versa als bij bonte- en ook kleine vliegenvanger. De vogel is mij onbekend, maar duidelijk is dat dit een vliegenvanger is. Alleen onder „toevallige gasten” vind ik in de Vogelgids bij gele vliegenvanger ♀ een gelijkkluidende beschrijving.

Vraag: zijn er deze herfst misschien meer waarnemingen van deze vogel gedaan?

- A. Kooij, Jan Gijzenkade 275, Haarlem.

Zwartkeellijster aan de Vecht

Op 14 januari 1968 om 16.45 uur hebben mijn echtgenote en ik, bij het langslopen van enige cotoneaster-heesters vol bessen, staande in een groenstrook langs de Vecht te Weesp, een lijsterachtige vogel opgeschrikt. Door tegenlicht kon slechts worden vastgesteld dat de kop zwart was (oogstreep niet te onderscheiden), de keel wit gestippeld met zwart, de borst en buik zuiver wit en rug en vleugels bruin-grijs. Totaal indruk derhalve: wit van onderen en donker van

boven. Grootte van een merel. De vogel werd slechts enkele minuten op een afstand van ongeveer 1½ meter waargenomen en vloog na enige malen van zitplaats veranderd te zijn, met een alarmerend „merel”-geluid weg.

Midden september zijn wij op bezoek geweest bij Drs. J. Wattel in het Zoölogisch Museum te Amsterdam. Deze toonde ons balgen van verschillende merelachtigen, waaronder de zwartkeellijster en een albino merel.

Met tegenlicht — bij onze waarneming op 14 januari j.l. tien minuten vóór zonsopgang was dit ook zo — konden mijn vrouw en ik bevestigen dat onze waarneming inderdaad een zwartkeellijster betrof, hetgeen nog ten overvloede werd bevestigd door een afbeelding van een mannelijk exemplaar in winterkleed (met geschubde keel) voorkomend in een Engels vogelboek waarvan mij de naam van de schrijver is ontschoten.

- Notaris F. J. A. Hoowij, Stationsweg 26, Weesp

Vragen over vogelschade in boomgaarden

Op 20 augustus 1968 heeft het Tweede Kamerlid de heer A. J. W. Krosse (KVP) aan de minister van Landbouw en Visserij onderstaande vragen gesteld over vogelschade op fruitbedrijven:

1. Is het de minister bekend dat, met name op vele Nederlandse fruitteeltbedrijven, tijdens de oogstperiode ernstige schade aan de vruchten wordt toegebracht door vogels zoals kramsvogels, spreeuwen en andere vogelsoorten?

2. Is de minister, gezien de ernst van deze schade, die bovendien de laatste jaren sterk toeneemt, bereid te bevorderen dat aan deze vogelplaag een einde wordt gemaakt?

3. Is de minister bereid te bevorderen wijziging te brengen in het artikel van de Jachtwet, waarbij het verboden is op zon- en feestdagen een vuurwapen te gebruiken voor het verjagen van vogels?

4. Is de minister bereid te bevorderen dat ten aanzien van bovenbedoelde vogels biologische bestrijdingsmiddelen worden toegepast en, voor zover deze methoden nog niet voldoende bekend

zijn, dat het desbetreffende onderzoek in gang wordt gebracht?

Op 21 oktober j.l. heeft minister Lardinois, mede namens de staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk hierop geantwoord:

1. Het is ondergetekende bekend dat jaarlijks in meer of mindere mate vogelschade optreedt in bepaalde fruitteeltgewassen. Overigens is deze schade, die voornamelijk wordt toegebracht aan bessen, kersen en enkele appel- en peresoorten, over het algemeen minder omvangrijk dan uit deze vraag zou kunnen worden opgemaakt.

2. De ondergetekende moet bij de beantwoording van deze vraag vooropstellen, dat geenszins vast staat dat deze schade gedurende de laatste jaren sterk toeneemt; veeleer bestaat de indruk, dat zij van jaar tot jaar sterk wisselt.

Er zijn voorzieningen getroffen om degenen, die schade van vogels te duchten hebben in staat te stellen zich daartegen te verweren. Daarbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen vogels, welke onder de Vogelwet en vogels, welke onder de Jachtwet vallen.

Op grond van de bepalingen van eerstgenoemde wet worden aan gebruikers van gronden waarop de vogels, onder deze wet ressorterend, schade aan fruitgewassen toebrengen, vergunningen verleend tot het door middel van een vuurwapen bestrijden van deze schade.

Daarnaast is een ieder, die in het bezit is van een vergunning ex artikel 53 van de Jachtwet, in de gelegenheid schade te bestrijden, voor zover deze wordt veroorzaakt door vogels, welke behoren tot het schadelijk wild in de zin van de Jachtwet, en door vogels, welke buiten de bescherming van de Vogelwet zijn gesteld.

3. Ondergetekende acht het euvel van de vogelschade aan fruitteeltgewassen niet van zodanige omvang, dat het voldoende aanleiding zou zijn om te bevorderen, dat de in deze vraag bedoelde bepaling in de Jachtwet en de overeenkomstige bepaling in de Vogelwet worden gewijzigd. Deze bepalingen vinden hun grondslag in belangen, liggende buiten het eigenlijke terrein van deze wetten.

4. Naar mogelijkheden ter beteugeling van vogelschade, als in deze vraag bedoeld, is reeds een onderzoek gaande. Dit onderzoek wordt verricht door het Instituut voor Toegepast Biologisch onderzoek in de Natuur (ITBON), in nauwe samenwerking met de Directie Faunabeheer en de Nederlandse Fruittelers Organisatie.

Ooievaars (op trek) in Zeeland

Naar aanleiding van de jaarlijks terugkerende berichten over ooievaars in ons land valt het mij op (en dat geldt ook voor enkele andere vogelsoorten) dat er over Zeeland weinig gegevens bekend worden. Toch zijn er in deze provincie genoeg „vogelaars”, maar misschien is de Zeeuw van huis uit geen „schrijver”. De afgelopen jaren was ik in de gelegenheid veel waarnemingen te ontvangen en ik heb daaruit onderstaand staatje over de ooievaarstrek kunnen samenstellen. Een m.i. nog relatief hoog aantal bekend geworden waarnemingen (een fractie van de werkelijke?) gezien het feit dat deze vogelsoort tijdens de trek watervlakten zoveel mogelijk mijdt, als gevolg van het ontbreken van thermiek. Wellicht zitten tussen de „Zeeuwse” ooievaars vogels uit het naburige vogelpark Het Zwin bij Knokke (B.). Vogels die wellicht nieuw broedgebied zoeken? En in de nazomer uitzwervende oude en eerste jaars ooievaars? M.i. heeft de oprichting van één (of meer) kunstnesten misschien toch wel zin. „Niet geprobeerd is zeker mis”, luidt een bekend spreekwoord. Tenslotte is Het Zwin ook een zoutig biotoop (aan zee).

1966

24 april	: 1 ex. duingebied Het Zeepe (Schouwen).
	1 ex. Zaamslag (O. Z. Vlaanderen).
	1 ex. ijsbaan Burgh (Schouwen).
25 april	: 10 ex. in Het Zwin, w.o. enkele aan de Nederlandse zijde.
4 mei	: 2 ex. Baarzandse Kreek (W. Z. Vlaanderen).
25 mei	: 1 ex. ijsbaan Burgh (Schouwen).
5 juli	: 6 ex. vliegend over de Oosterscheldebrug, thans Zee-landbrug genaamd.

- sept./okt. : verschillende ex. gezien op Walcheren en W. Z. Vlaanderen, w.o. ooievaars die opvallend tam waren.
- 29 sept. : 1 ex. Hulst (aldaar overnacht) (O. Z. Vlaanderen).
1 ex. Zaamslag-veer (O. Z. Vlaanderen), preciese datum onbekend.
- okt. : 1 ex. vliegend naar oost over 1967
Serooskerke (Walcheren).
- 27 maart : 1 ex. boven weiden bij Middelburg (Walcheren)
1 ex. St. Laurens (Walcheren)
- 29 maart : 1 ex. „De Blikke” (W. Z. Vlaanderen).
1 ex. „Hendrikusput”, met gele aluminium ring aan linkerpoot (W. Z. Vlaanderen).
- 30 maart : 1 ex. „Hendrikusput” idem, met gele ring (zelfde ex.?)
2 x 1 ex. overvliegend over Serooskerke in één uur tijds (Walcheren).
- 1 april : 1 ex. over Oostburg naar west (W. Z. Vlaanderen).
- 10 mei : 5 ex. boven Nw. en St. Joosland vliegend naar zuid (Walcheren).
- 11 mei : 4 ex. op weiland bij Koudekerke (Walcheren).
- 17 mei : 1 ex. boven „De Braakman”
4 ex. vliegend over Meliskerke naar N.W. Walcheren.
- eind juli : (W. Z. Vlaanderen).
- 20 aug. : 1 ex. boven „De Braakman” (W. Z. Vlaanderen).
- Hartelijk dank aan de waarnemers: mej. I. Jonckheer, en de heren: R. Abrahamse, leden van de C.J.N., H. Enkelaar Sr en Jr, F. K. Haak, leden van de KNNV, J. Kraak, H. Kneteman, J. de Kraker, C. Riemslog, F. Schoonakker, Ds. van Tuyll van Serooskerke, J. Viergever, A. Willeboordse, P. Wisse en Mr. T. Lebrét.
- J. C. Wedts de Swart,
Noordbolwerk 3, Middelburg